

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	MANNERHEIMINAUKIO	Piirustus nro:t:	32217/1
Selostuksen laati:	Petra Rantalainen projektinjohtaja	pvm:	5.12.2024
Selostuksen hyväksyi:	Reetta Putkonen liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö	pvm:	5.12.2024
	Kaupunkiympäristölautakunta / Maankäyttöjohtaja	pvm:	

Kohde

Mannerheiminaukio sijaitsee Kluuvin (02.) kaupunginosassa. Katusuunnitelma koskee Mannerheiminaukiota ja se on esitetty piirustuksessa nro 32217/1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan nro 10160 mukainen.

Lähtökohdat

Suunnittelualue rajautuu etelässä Postikatuun, lännessä Mannerheimintiehen, pohjoisessa Nykytaiteen museoon ja Tekla Hultinin aukioon sekä idässä Postitaloon. Alue liittyy saumattomasti Teklan Hultinin aukioon, jonka katusuunnitelmaa laaditaan samanaikaisesti.

Tärkeimpinä tavoitteina on ollut lisätä alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta, sujuvoittaa eri liikkumistapoja ja jäsentää erilaisten kulkuvälineiden pysäköintiä alueella. Lisäksi tavoitteena on ollut säilyttää mahdollisimman suuri osa aukion nykyistä puustoa ja mahdollisuuksien mukaan pehmentää ympäristön yleisilmettä.

Alueella on vilkas jalankulkuliikenne. Pääasialliset kulkusuunnat ovat Rautatieaseman ja Kampin välillä. Jalankulkijoita liikkuu paljon myös Mannerheimintien suuntaisesti sekä Postikujan ja Arkadiankadun välillä. Aukiolla on usein Kiasman vierailijaryhmiä ja kaukoliikenteen bussien matkustajia, jotka odottavat bussin saapumista. Lisäksi alueella liikkuu Postitalossa asioivia.

Mannerheiminaukiolla Postitalon edustalla on yksisuuntaiseksi tarkoitettu ajoyhteys Mannerheimintien ja Postikadun risteyksestä Tekla Hultinin aukiolle ja Postikujalle. Ajoyhteys on samassa tasossa muun aukion kanssa mutta se on eroteltu jalankulkualueista graniittipollarein. Ajoväylän leveys on tällä hetkellä lähes 6 metriä, ja yksisuuntaista liikennettä osoittavista liikennemerkeistä huolimatta väylää ajetaan satunnaisesti molempiin suuntiin. Ajoyhteyden pohjoispäässä on kadunvarsipysäköintiä väylän molemmin puolin.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS**Liikenteellinen ratkaisu**

Mannerheiminaukiolla, Postitalon edustalla sijaitseva yksisuuntainen ajoyhteys säilyy, mutta sitä kavennetaan niin, että vapaa ajoleveys on 4,6 m. Ajoyhteys rajataan jalankulkualueilta graniittipollarein. Reitin yhteyteen, Postitalon sisäänkäynnin läheisyyteen on sijoitettu kaksi saattopaikkaa. Autopaikat on sijoitettu ajoyhteyden varteen.

Mannerheiminaukion autopaikat säilyvät osittain nykyisellä paikallaan Mannerheiminaukion pohjoispäässä. Autopaikoista kaksi kappaletta on osoitettu liikkumisesteisten pysäköintipaikoiksi. Läntisemmän pysäköintirivin lomaan on sijoitettu istutusalueita. Pyöräpysäköinti on sijoitettu ajoyhteyden molemmin puolin sekä Tekla Hultinin aukiolle. Kaupunkipyöräaseman tilavaraus sijaitsee ajoyhteyden itäreunalla, ja potkulauta-asema länsireunalla. Pyörä- ja potkulautapysäköinnin määrä pysyy nykyisellään.

Aukiota reunustaa Mannerheimintien peruskorjauksessa (2024) yksisuuntaiseksi muutettu pyöräkaista. Mannerheiminaukiolla lyhyt osuus pyörätietä ratsastajapatsaan edessä on säilynyt kaksisuuntaisena. Tekla Hultinin aukiolle johtavalla ajoyhteydellä pyöräily on toteutettu sekaliikennejärjestelyinä.

Kaukoliikenteen bussien lähtöpaikka säilyy Mannerheimintiellä Mannerheiminaukion reunassa.

Liikkumisesteisten pysäköinti on siirretty lähemmäksi Kiasman sisäänkäyntiä. Lisäksi uudet saattopaikat Postitalon sisäänkäynnin edessä palvelevat liikuntaesteisiä.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Aukion toiminnallisuutta ja kaupunkikuvallista ilmettä kehitetään uusimalla sen pintamateriaalit sekä sijoittamalla kookkaita istutusalueita tarkkaan harkittuihin kohtiin. Istutusalueiden sijoittelussa on pyritty rajaamaan aukion keskeisiä osia liikennealueilta, kuitenkin huomioiden aukion tärkeimmät kulkuyhteydet. Istutusalueet rajataan leveillä tukimuureilla, jotka mahdollistavat istuskelun. Istutukset ovat matalahkot ja puuistutukset pienet, niin että näkyvyys niiden yli säilyy.

Mannerheiminaukio päällystetään pääosin punaisella luonnonkivilaatoituksella. Laatoituksen punainen sävy sovitetaan Mannerheimin ratsastajapatsaan juuren säilyvään kiveykseen, Postikadun kiveykseen sekä Postitalon edustan portaiden kiviin. Laatoitus parantaa alueen esteettömyyttä.

Aukion keskiosan oleskelualueelle tehdään moniväriset laatoitukset. Sekoitukseen valitaan lämpimän sävyiset, valööriltään eroavat kivilajit, sävyt punainen, ruskea ja kellertävä/vaalean punainen.

Ajoneuvoliikenteelle varatut alueet päällystetään nupukiveyksellä. Pintakäsittelynä on ristipäähakkaus, jotta alueiden poikki voi kävellä esteettömästi.

Pyörätiet päällystetään mustalla asfaltilla ja Mannerheimintien erotuskaistat punaisella kierrätetyllä noppakivellä. Käytetään aukiosta poistettavia noppakiviä. Kaikki

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

reunakivet ovat punaista luonnonkiveä. Kierrätettyjä noppakiviä käytetään myös kiinteiden pyöräpaikkojen alla.

Mannerheiminaukion lehmukset ovat kaupunkikuvallisesti merkittäviä, mutta puut on istutettu tiheään, mikä tekee aukion keskiosista hämärän. Lisäksi lehmusten kirkvojen mesikaste tahmaa alla olevia pintoja. Jotta aukiolle onnistuttaisiin luomaan viihtyisää oleskelutilaa, on nähty tarpeelliseksi poistaa 3 kpl aukion nykyisistä puista. Puiden poiston myötä valon määrä lisääntyy ja alueelle on mahdollista istuttaa matalampaa, viihtyisyyttä lisäävää kasvillisuutta. Samalla uusien istutusalueiden yhteyteen syntyy uusia luontevia oleskelupaikkoja. Orgaanisemuotoisiin istutusaltaiisiin tehdään monilajiset perenna- ja pensasistutukset. Sekaan istutetaan muutama kukkiva pienpuu tai puumainen pensas. Ajoyhteyden reunaan tuleville suorakaitteenmuotoisille istutusalueille tehdään matalat pensasistutukset.

Kalusteet ja varusteet sijoitellaan siten, että ne häiritsevät kulkijoita mahdollisimman vähän. Istuintasot integroidaan istutusalueiden tukimuureihin. Pyörä- ja potkulautapaikat jäsennellään selkeiksi kokonaisuuksiksi pois kulkureiteiltä.

Aukion nykyiset ajoestepollarit puhdistetaan ja asennetaan tarvittavilta osin uudestaan. Muurit tehdään punaisesta tai ruskeasta luonnonkivestä. Istuintasot tehdään käsittelemättömästä tai öljytystä puusta. Puupinnat ovat lämpimät ja houkuttelevat käyttäjiä istuskeluun.

Valaistus

Mannerheiminaukion puolen valaistus on kattava. Aukion perusvalaistus on toteutettu epäsuoraa valoa antavilla matalilla pylväsvalaisimilla (suunnittelija: Juhani Palasmaa).

Nykyiset valaisinpylväät säilyvät nykyisillä paikoillaan, ja niiden sijoittelu on otettu huomioon kulkureittien ja istutusalueiden suunnittelussa. Materiaali- ja väripaletti pyritään pitämään selkeänä

Valaisinmalli on Kiasman rakentamisen yhteydessä paikalle suunniteltu, eikä se ole käytössä Mannerheiminaukion ulkopuolella. Kiasman edusta on luultavasti tietoisesti jätetty sisäänkäyntikatosta lukuun ottamatta hieman hämärämmäksi, korostan sisäänkäyntiä.

Mannerheimin ratsastajapatsas on selkeästi valaistu kahdella valonheittimellä yhdestä suunnasta. Istutusalueiden reunoille sijoitetaan matalia valaisinpollareita, joista valoa suunnataan alaspäin, kohti tukimuuria ja sen edustaa. Valonlähde jää piiloon pollarin lipan alle. Valoa säteilee myös hieman istutusalueelle pollarin takana.

Tasaus ja kuivatus

Mannerheiminaukion tasaus noudattaa pääpiirteissään alueen nykyistä maanpintaa. Mannerheiminaukio liittyy etelässä Postikadun tasaukseen, lännessä Mannerheimintien tasaukseen ja pohjoisessa Tekla Hultinin aukion tasaukseen.

Mannerheiminaukio kuivatetaan hulevesiviemärillä, joka liittyy Postikadun nykyiseen hulevesiviemäriin.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Mahdollisessa tulvatilanteessa Mannerheiminaukion vedet virtaavat Postikadulle ja siellä Postikatua itään Postikadun hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Mannerheiminaukion suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun erikoistason.

Ylläpitoluokka

Mannerheiminaukio kuuluu ylläpitoluokkaan III.